

राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ, नागपूर, संलग्न,
भारत एज्युकेशन सोसायटी, आर्वी, संचालित,

नारायणराव काले स्मृती मॉडेल कॉलेज

(कला, वाणिज्य व विज्ञान)

कारंजा (घाडगे), जि. वर्धा

Re-accredited By NAAC With 'B' Grade (CGPA - 2.50)

माहिती पत्रक
२०२२-२३

Office : Ph. No. 07156-245514 | Email : principalmacck@yahoo.com

Website : www.nksmcollegekaranja.com

गृहअर्थशास्त्र व फॅशन डिजायनिंग प्रयोगशाला

संगणक व भाषा प्रयोगशाला

सुसज्ज ग्रंथालय व वाचनकक्ष

महाविद्यालयीन क्रीडांगण

डिजीटल क्लास रुम

नारायणराव काले स्मृती मॉडेल कॉलेज

Affiliated to RTM Nagpur University, Nagpur &
recognized by UGC under section 2 (f) & 12 (B) of the UGC Act. 1956

भारत एज्युकेशन सोसायटी, आर्वी, द्वारा संचालित,

नारायणराव काले स्मृती मॉडेल कॉलेज

(कला, वाणिज्य व विज्ञान)

कारंजा (घा.), जि. वर्धा

Re-accredited by NAAC with 'B' Grade (CGPA- 2.50)

स्थापना - १९८९

माहिती पत्रक

२०२२-२०२३

- प्रकाशक -

डॉ. संजय पं. धनवटे

प्राचार्य

माहिती पत्रक २०२२-२३

“सर्वासाठी
शिक्षण”

विद्यापीठ गीत

या भारतात बंधुभाव नित्य वसु दे...

या भारतात बंधुभाव नित्य वसु दे ।
दे वरचि असा दे ।
हे सर्व पंथ संप्रदाय एक दिसू दे,
मतभेद नसू दे ॥१॥

नांदोत सुखे गरीब-अमिर एक मतानी ।
मग हिंदू असो ख्रिश्चन, वा हो इस्लामी ।
स्वातंत्र्यसुखा या सकलांमाजि वसू दे ।
दे, वरचि असा दे ॥१॥

सकळांस कळो मानवता, राष्ट्रभावना,
हो सर्वस्थळी मिळूनि समुदाय-प्रार्थना ।
उद्योगि तरुण वीर शीलवान दिसू दे ।
दे, वरचि असा दे ॥२॥

हा जातिभाव विसरुनिया एक हो आम्ही ।
अस्पृश्यता समूळ नष्ट हो जगातुनी ।
खळ निंदका मनीहि सत्य न्याय वसू दे ।
दे वरचि असा दे ॥३॥

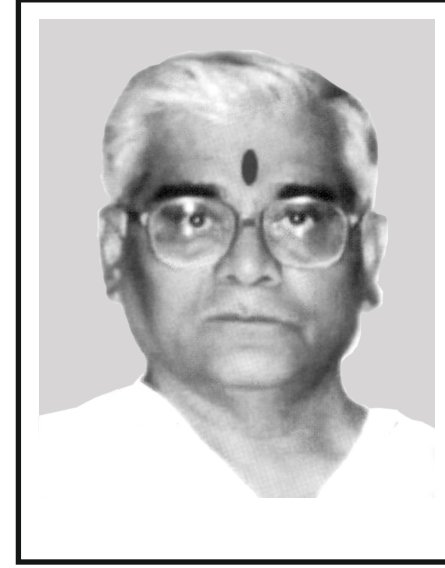
सौंदर्य रमो घर-घरात स्वर्गापरी ।
ही नष्ट होऊ दे विपत्ति भीती बोहरी ।
तुकड्यास सदा सर्वदा सेवेत कसू दे ।
दे वरचि असा दे ॥४॥

- वं. राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज

आमचे श्रद्धारथान

स्व. श्री. नारायणराव उर्फ दादासाहेब काले

संस्थापक
माजी आमदार, आर्वी

स्व. श्री. बी.एल. उपाख्य बापूसाहेब देशमुख

माजी सचिव
भारत एज्युकेशन सोसायटी, आर्वी

राष्ट्रीय मूल्यांकन एवं प्रत्यायन परिषद
विश्वविद्यालय अनुदान आयोग का स्वायत्त संस्थान
NATIONAL ASSESSMENT AND ACCREDITATION COUNCIL
An Autonomous Institution of the University Grants Commission

Certificate of Accreditation

The Executive Committee of the
National Assessment and Accreditation Council
on the recommendation of the duly appointed
Peer Team is pleased to declare the
Narayanrao Kale Smruti Model College
(Kala, Vanijya and Vishyan)
Tal. Karanja, Dist. Wardha,
affiliated to Rashtrasant Tukadoji Maharaj Nagpur University, Maharashtra as
Accredited
with *CSPA* of 2.50 on seven point scale
at B grade
valid up to August 15, 2023

Date : August 16, 2018

Director

EC/SC/31/RAR/MHCOGN1262

नारायणराव काले स्मृती मॉडेल कॉलेज

(कला, वाणिज्य व विज्ञान)

कारंजा (घाडगे), जि. वर्धा

महाविद्यालय विकास समिती

२०२२-२३ ते २०२६-२७

१. अॅड. श्री. दिलीपराव ना. काले	- अध्यक्ष	७. श्री. विनोद ब. व्यास	- सदस्य
२. अॅड. सौ. शोभाताई दि. काले	- सदस्या	८. डॉ. रविंद्र न. सोनटक्के	- विभाग प्रमुख प्रतिनिधी
३. डॉ. संजय पं. धनवटे (प्राचार्य)	- पदसिद्ध सचिव	९. डॉ. मोहन सु. मेंढे	- शिक्षक प्रतिनिधी
४. डॉ. शामसुंदर भुतडा	- सदस्य	१०. डॉ. पुष्पांजली अ. बिडवाई	- शिक्षक प्रतिनिधी
५. डॉ. पवन कळंबे	- सदस्य	११. डॉ. अविनाश ज. कदम	- आय.क्यु.ए.सी. प्रतिनिधी
६. डॉ. सत्यप्रकाश ह. इंदुरवाडे	- सदस्य	१२. श्री. मनोज म. निंभोरकर	- शिक्षकेत्तर प्रतिनिधी

अनुक्रमणिका

अ.क्र.	नाव	पृष्ठ क्र.
१)	आमचे महाविद्यालय : एक दृष्टिक्षेप....	०१
२)	महाविद्यालयाचे ध्येय व उद्दिष्टे	०२
३)	महाविद्यालयीन प्राध्यापक वृंद	०३
४)	महाविद्यालयीन शिक्षकेत्तर कर्मचारी वृंद	०६
५)	प्रवेश समिती	०७
६)	महाविद्यालयात प्रवेश	०८
७)	विविध अभ्यासक्रम व क्षमता	०८
८)	वेगवेगळ्या घटकांसाठी राखीव जागा	०९
९)	Fees Structure 2022-23	१०
१०)	सूचना	१५
११)	अभ्यासक्रम	१५
१२)	विद्यार्थ्यांना ऑनलाईन अर्ज भरण्यासंबंधी सूचना	२०
१३)	कौशल्यावर आधारित अल्पकालीन 'प्रमाणपत्र' अभ्यासक्रम	२१
१४)	विविध सोयी व सवलती	२२
१५)	शिष्यवृत्ती प्राप्त करण्यासाठी अटी व कागदपत्रे	२४
१६)	विद्यार्थी-पालकत्व योजना	२५
१७)	महाविद्यालया विषयी	२६
१८)	विद्यार्थ्यांकरिता अत्यंत महत्वाच्या सूचना	३१

आमचे महाविद्यालय : एक दृष्टीक्षेप...

विदर्भभूमी आपल्या वेगवेगळ्या समृद्ध ऐतिहासिक, सामाजिक, शैक्षणिक, वैशिष्ट्यांबरोबरच 'सांस्कृतिक वैभव' जतन करत आलेली आहे. अशाच संतश्रेष्ठ श्री लटारे महाराज यांच्या वास्तवाने पुनीत झालेल्या व डॉंगर कुशीत वसलेल्या तसेच चौपदरी राष्ट्रीय महामार्ग क्र.६ चा वारसा लाभलेल्या कारंजा (घाडगे) या छोट्या शहरवजा गावात स्व. दादासाहेब काळे, स्व.केशवरावजी शेते व स्व. बापूसाहेब देशमुख यांच्या अथक परिश्रमाने १९८९ ला या महाविद्यालयाचे छोटेसे रोपटे लावल्या गेले.

कारंजा आणि आजुबाजूच्या ग्रामीण परिसरातील सामान्य विद्यार्थी उच्च शिक्षणापासून वंचित राहू नये, त्यांच्या शिक्षणाची स्थानिक पातळीवर सोय व्हावी, हाच या महाविद्यालयाच्या निर्मिती मागचा प्रामाणिक हेतू होता.

महाविद्यालयात आज कला, वाणिज्य व विज्ञान या तिनही विद्याशाखा आहेत. एम.ए. अर्थशास्त्र हा 'पदव्युत्तर विभाग'ही सुरु करण्यात आलेला आहे. तसेच अर्थशास्त्र या विषयाकरिता विद्यापीठाने 'संशोधन केंद्र'चीही मान्यता दिली आहे. २१ व्या शतकातील माहिती व तंत्रज्ञानाचे मानवी जीवनातील महत्व लक्षात घेऊन महाविद्यालयात स्वतंत्र 'संगणक विभाग' ही कार्यरत आहे.

क्रमिक अध्ययन-अध्यापनासोबत विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण हिताच्या दृष्टिने या सत्रामध्ये विविध मान्यवरांची व्याख्याने, आंतर

विद्यापीठीय क्रीडास्पर्धा, एड्स जनजागृती अभियान इ. उपक्रमाचा समावेश असेल, जेणेकरून विद्यार्थी केवळ क्रमिक पाठ्यक्रमात गुरफटून न राहता त्यांच्या व्यक्तिमत्त्वाचा सर्वांगीण विकास व्हावा, समाजाचा 'उत्तम नागरिक' घडावा, हाच त्या मागील उद्देश.

स्व. दादासाहेब काळे यांनी ३१ वर्षे अगोदर पाहिलेले स्वप्न आज महाविद्यालय प्रत्यक्ष साकारत आहे. याकरिता महाविद्यालयात राष्ट्रीय सेवा योजना विभाग (एन.एस.एस.), सांस्कृतिक विभाग, लोकसंख्या शिक्षण, व्यवसाय मार्गदर्शन केंद्र, स्पर्धा परीक्षा मार्गदर्शन, अभ्यास दौरा (सहल) प्रावीण्यप्राप्त विद्यार्थ्यांसाठी पारितोषिके, रेड रिबन क्लब, विद्यार्थी जीवन सुरक्षा विमा आदि उपक्रम याची ग्वाही देत आहेत.

उल्लेखनीय बाब सांगायला आवडेल की, जे विद्यार्थी आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल आहेत, अशा विद्यार्थ्यांसाठी महाविद्यालयाने मागील दोन सत्रांपासून 'विद्यार्थी-पालकत्व योजना' सुरु केली आहे. याचा लाभ तळागाळातील होतकरु विद्यार्थ्यांना निश्चितच होईल, यात शंका नाही. वर्षभर परिस्थितीसापेक्ष असेच उपक्रम राबविल्या जाईल.

बेंगलोर येथील 'राष्ट्रीय मूल्यांकन व अधिस्विकृती समिती' च्या (नॅक) चमुने २०१२-१३ मध्ये महाविद्यालयातील विविध विभागाद्वारे राबविण्यात येणाऱ्या अनेक क्रियाशील उपक्रमांची सूक्ष्म पाहणी केली. हे

महाविद्यालय ग्रामीण परिसरात असूनही विद्यार्थ्यांचे सर्वांगीण व्यक्तिमत्व घडविण्याचे कार्य अतिशय उत्तमरीतीने पार पाडते आहे, असा अभिप्राय दिला. २००५ मध्ये 'C++' व २०१२ ला 'B' (CGPA- 2.58) दर्जा प्रदान करण्यात आला. सत्र २०१८-१९ ला NAAC फेरमूल्यांकन (3rd cycle) होऊन महाविद्यालयाला 'B' (CGPA- 2.50) दर्जा प्रदान करण्यात आला.

३१ वर्षापूर्वी लावलेल्या या छोट्याशा रोपट्याचा 'वेलु गगनावरी गेला', याची महाविद्यालयाची स्वतंत्र, प्रशस्त व सर्व सोयींनी युक्त अशी इमारत साक्ष देते आहे. ही आपल्या परिसरासाठी आनंदाची आणि अभिमानाची बाब आहे.

***

महाविद्यालयाचे ध्येय व उद्दिष्टे

- १) ग्रामीण भागातील विद्यार्थ्यांना उच्च शिक्षणाची संधी उपलब्ध करून देणे व त्यांच्या अंगी विविध कौशल्ये विकसित करणे.
- २) विद्यार्थी/विद्यार्थिनींना उद्योगशील व्यावसायिक दृष्ट्या सक्षम, स्वावलंबी तसेच स्वयंरोजगार करण्यास पात्र बनविणे.
- ३) विद्यार्थ्यांमध्ये ज्ञानलालसा, शास्त्रीय दृष्टिकोन वाढीस लावणे, सकारात्मक दृष्टिकोन रुजविणे.
- ४) विद्यार्थ्यांमध्ये जीवनविषयक मूल्ये, सहनशीलता, सामंजस्य, जबाबदारीची जाणीव, सामाजिक बांधिलकी, संघटन प्रवृत्ती, नेतृत्व गुण, समाजप्रेम, देशप्रेम, स्वाभिमान इत्यादी गुण वाढीस लावणे.
- ५) राष्ट्रीय एकात्मता, ऐतिहासिक तसेच सांस्कृतिक परंपरेविषयी स्वाभिमान जागृत करणे.
- ६) ग्रामीण भागातील इतर शैक्षणिक संस्थांशी, सामाजिक संस्थांशी व औद्योगिक संस्थांशी योग्य समन्वय साधणे.
- ७) देशाचा उत्तम नागरिक घडविणे.
- ८) विद्यार्थ्यांमध्ये संगणकिय व माहिती तंत्रज्ञानाचे ज्ञान जागृत करणे व प्रोत्साहित करणे.

महाविद्यालयीन प्राध्यापक वृंद

प्राचार्य

डॉ. संजय पं. धनवटे

M.A., M.Phil., Ph.D. (Economics)

कला शाखा

प्रा. डॉ. गणेश भि. मोहोड - समन्वयक

अर्थशास्त्र विभाग	◆	१. प्रा. डॉ. संजय पं. धनवटे २. प्रा. डॉ. महेंद्र प. गावंडे	M.A., M.Phil., Ph.D. M.A., NET, Ph.D.	विभाग प्रमुख सहाय्यक प्राध्यापक
मराठी विभाग	◆	१. प्रा. डॉ. सुनील ने. पखाले २. प्रा. डॉ. गणेश भि. मोहोड	M.A., Ph.D. M.A., B.Ed., Ph.D.	सहयोगी प्राध्यापक व विभाग प्रमुख सहाय्यक प्राध्यापक व वाणिज्य भाषा प्रमुख
इंग्रजी विभाग	◆	१. प्रा. डॉ. मोहन सु. मेंढे २. प्रा. डॉ. दिपक चि. धारणे	M.A., M.Phil., Ph.D., SET M.A., NET, Ph.D.	सहाय्यक प्राध्यापक व विभाग प्रमुख सहाय्यक प्राध्यापक
राज्यशास्त्र विभाग	◆	१. प्रा. डॉ. विजय कृ. काले	M.A., M.Phil., Ph.D.	सहयोगी प्राध्यापक व विभाग प्रमुख
समाजशास्त्र विभाग	◆	१. प्रा. डॉ. उल्हास रा. राठोड	M.A., Ph.D.	सहाय्यक प्राध्यापक व विभाग प्रमुख
इतिहास विभाग	◆	१. प्रा. डॉ. वंदना ह. तागडे	M.A., M.Phil., Ph.D.	सहाय्यक प्राध्यापक व विभाग प्रमुख
गृहअर्थशास्त्र विभाग	◆	१. प्रा. डॉ. सरीता म. राऊत	M.A., B.Ed., Ph.D.	सहाय्यक प्राध्यापक व विभाग प्रमुख
फॅशन डिझायनिंग विभाग	◆	१. प्रा. वैशाली प. वैद्य	D.D.D.M., B.F.M., M.A.	सहाय्यक प्राध्यापक व विभाग प्रमुख (CHB)

वाणिज्य शाखा

प्रा. डॉ. रविंद्र न. सोनटक्के – समन्वयक

१. प्रा. सुरेश न. गोडबोले	M.Com., M.Phil.	सहयोगी प्राध्यापक व विभाग प्रमुख
२. प्रा. डॉ. रविंद्र न. सोनटक्के	M.Com., M.Phil., Ph.D.	प्रोफेसर
३. प्रा. डॉ. अविनाश ज. कदम	M.Com., M.Phil., Ph.D.	सहाय्यक प्राध्यापक
४. प्रा. दर्शन न. चांभारे	M.Com., SET	सहाय्यक प्राध्यापक (CHB)

विज्ञान शाखा

प्रा. डॉ. विजय रा. राघोर्ते – समन्वयक

रसायनशास्त्र विभाग	१. प्रा. डॉ. अमित रा. याऊल	M.Sc., M.Phil., SET, Ph.D.	सहाय्यक प्राध्यापक व विभाग प्रमुख
	२. प्रा. डॉ. उमेश प्र. मेश्राम	M.Sc., B.Ed., Ph.D.	सहाय्यक प्राध्यापक
	३. प्रा. डॉ. गौरव ब. पेठे	M. Sc., M.Phil., Ph.D.	सहाय्यक प्राध्यापक
वनस्पतीशास्त्र विभाग	१. प्रा. डॉ. पल्लवी पु. उल्हे	M.Sc., Ph.D.	सहाय्यक प्राध्यापक व विभाग प्रमुख
	२. प्रा. डॉ. प्रविण ज. काळे	M.Sc., Ph.D.	सहाय्यक प्राध्यापक
प्राणीशास्त्र विभाग	१. प्रा. डॉ. पुष्पांजली अ. बिडवई	M.Sc., B.Ed., Ph.D.	सहाय्यक प्राध्यापक व विभाग प्रमुख
	२. प्रा. डॉ. लोकेश नि. वानखडे	M.Sc., Ph.D.	सहाय्यक प्राध्यापक

पदार्थ विज्ञान विभाग	◆	१. प्रा. डॉ. विजय रा. राघोर्ते २. प्रा. डॉ. गौतम चं. वाकडे	M.Sc., SET, Ph.D. M.Sc., NET, Ph.D.	सहाय्यक प्राध्यापक व विभाग प्रमुख सहाय्यक प्राध्यापक
गणित विभाग	◆	१. प्रा. अथर हुसैन	M.Sc., NET	सहाय्यक प्राध्यापक व विभाग प्रमुख
ग्रंथालय विभाग	◆	-		
शारीरिक शिक्षण विभाग	◆	१. प्रा. प्रमोद सा. काले	B.Ed., M.P.Ed.	सहयोगी प्राध्यापक व विभाग प्रमुख

****

महाविद्यालयीन शिक्षकेत्तर कर्मचारी वृंद

१. श्री. श्रीधर अ. देशमुख	-	मुख्य लिपीक
२. श्री. जितेंद्र म. होरे	-	वरिष्ठ लिपीक
३. श्री. अविनाश कृ. लोहे	-	कनिष्ठ लिपीक
४. श्री. मनोज म. निंभोरकर	-	प्रयोगशाळा सहाय्यक
५. श्री. अजय झा. लोणकर	-	प्रयोगशाळा परिचर
६. श्री. मंगेश व्ही. मलगाम	-	प्रयोगशाळा परिचर
७. श्री. मनोहर था. राठोड	-	प्रयोगशाळा परिचर
८. श्री. वासुदेव क. हरले	-	शिपाई
९. श्रीमती. माया अ. सिडाम	-	शिपाई
१०. श्री. राहुल ह. देशमुख	-	शिपाई

प्रवेश समिती

बी.ए. – सेम. १

प्रा. डॉ. उल्हास राठोड
प्रा. डॉ. सुनील पखाले
प्रा. डॉ. महेंद्र गावंडे
प्रा. वैशाली वैद्य

बी.ए. – सेम. ३

प्रा. डॉ. वंदना तागडे
प्रा. डॉ. मोहन मेंढे

बी.ए. – सेम. ५

प्रा. डॉ. विजय काळे
प्रा. प्रमोद काळे

बी.कॉम. – सेम. १

प्रा. डॉ. अविनाश कदम
प्रा. डॉ. दिपक धारणे

बी.कॉम. – सेम. ३

प्रा. डॉ. रविंद्र सोनटक्के
प्रा. सुरेश गोडबोले

बी.कॉम. – सेम. ५

प्रा. डॉ. गणेश मोहोड
प्रा. सुरेश गोडबोले

बी.एस्सी. – सेम. १

प्रा. डॉ. गौरव पेठे
प्रा. अथर हुसैन
प्रा. डॉ. पल्लवी उल्हे
प्रा. डॉ. गौतम वाकडे

बी.एस्सी. – सेम. ३

प्रा. डॉ. प्रविण काळे
प्रा. डॉ. अमित याऊल
प्रा. डॉ. विजय राघोर्ते

बी.एस्सी. – सेम. ५

प्रा. डॉ. उमेश मेश्राम
प्रा. डॉ. पुष्पांजली बिडवाई
प्रा. डॉ. लोकेश वानखडे

एम.ए. (अर्थशास्त्र) सेम. १ व सेम. ३

प्रा. डॉ. महेंद्र गावंडे

महाविद्यालयात प्रवेश

महाविद्यालयात प्रवेश घेण्यासाठी माहितीपत्रकासह आवेदन पत्र विकत घेणे आवश्यक आहे. आवेदन पत्र भरण्यापूर्वी माहिती पत्रकातील संपूर्ण माहिती काळजी पूर्वक वाचावी. अवेदनपत्र स्वतःच्या हस्ताक्षरात, खोडतोड न करता व बिनचूक भरावे.

उपलब्ध अभ्यासक्रम

क्र.	विवरण	कालावधी	पात्रता
१.	बी.ए.	त्रिवर्षीय पदवी अभ्यासक्रम	कोणत्याही शाखेचा १२ वी उत्तीर्ण.
२.	बी.कॉम.	त्रिवर्षीय पदवी अभ्यासक्रम	कोणत्याही शाखेचा १२ वी उत्तीर्ण.
३.	बी.एस्सी.	त्रिवर्षीय पदवी अभ्यासक्रम	विज्ञान शाखेचा १२ वी उत्तीर्ण.
४.	एम.ए.	द्विवर्षीय पदव्युत्तर अभ्यासक्रम	कोणत्याही शाखेचा पदवीधर

सूचना :- विद्यापीठ परिपत्रकाप्रमाणे सर्व शाखां पदवीस्तरावरील Environment Studies (पर्यावरणशास्त्र) हा अभ्यासक्रम पदवीच्या दुसऱ्या किंवा नापास झाल्यास तिसऱ्या वर्षी पूर्ण करून दिल्याशिवाय त्यांना विद्यापीठाची पदवी प्राप्त होणार नाही, याची नोंद घ्यावी.

विविध अभ्यासक्रम व क्षमता

अभ्यासक्रमाचे नाव	प्रवेश क्षमता
बी.ए./बी.कॉम./बी.एस्सी. सेम - १	अनुदानित १२० विद्यार्थी प्रत्येकी
बी.ए. सेम -१/बी.ए. - सेम -३/बी.ए. सेम - ५/ बी. कॉम. सेम - १	विना अनुदानित १०० विद्यार्थी प्रत्येकी
बी.ए. सेम -३/ बी.ए. सेम - ५ / बी.कॉम. सेम -३/बी.कॉम. सेम -५	अनुदानित १२० विद्यार्थी प्रत्येकी
बी.एस्सी. सेम - ३ व ५	अनुदानित १२० विद्यार्थी प्रत्येकी
एम.ए. अर्थशास्त्र सेम - १ व ३	विना अनुदानित ८० विद्यार्थी

सूचना :- विद्यार्थ्यांचे आवेदनपत्र सूचित केलेल्या मुदतीत प्राप्त झाल्यानंतर गुणाक्रमे व आरक्षणाचा विचार करून प्रथम अनुदानित तुकडीत प्रवेश दिल्या जाईल. विना अनुदानित तुकडीतील प्रवेशित विद्यार्थ्यांना निर्धारित केलेले पूर्ण शुल्क भरावे लागेल.

वेगवेगळ्या घटकांसाठी राखीव जागा

१)	अनुसूचित जाती	१३%
२)	अनुसूचित जमाती	७%
३)	वि.जा.अ.	३%
४)	भटक्या जमाती 'ब'	२.५%
५)	भटक्या जमाती 'क'	३.५%
६)	भटक्या जमाती 'ड'	२%
७)	इतर मागासवर्गीय (O.B.C.)	१९%
८)	विशेष मागास प्रवर्ग (S.B.C.)	२%
९)	मराठा (S.E.B.C.)	१६%
१०)	सवर्ण (E.C.N.F.)	१०%
११)	खुला	२२%
	एकूण -	१००%

टीप : अंपग विद्यार्थ्यांना प्रवेशामध्ये प्राधान्य देण्यात येईल.

रा. तु. म. नागपूर विद्यापीठाने निर्धारित केल्याप्रमाणे खालील शुल्क भरणे आवश्यक आहे.

FEES STRUCTURE 2022-23

अनुदानित - बी. ए. (Granted) PLAIN FEES

SR No.	COLLEGE FEE	B.A. I	B.A. II	B.A. III	B.A. I (HEC)	B.A. II (HEC)	B.A. III (HEC)	B.A. I (F/D)	B.A. II (F/D)	B.A. III (F/D)
१)	प्रवेश फी	15	15	15	15	15	15	15	15	15
२)	ग्रंथालय शुल्क	200	200	200	200	200	200	200	200	200
३)	जिमखाना फी	240	240	240	240	240	240	240	240	240
४)	विविध गुणदर्शन/उपक्रम शुल्क (सामान्य अभ्यासक्रम)	170	270	170	170	270	170	170	270	170
५)	कॉलेज मॅगजीन फी	100	100	100	100	100	100	100	100	100
६)	नोंदणी शुल्क	80	0	0	80	0	0	80	0	0
७)	विद्यापीठ विकासनिधी (सामान्य अभ्यासक्रम)	125	125	125	125	125	125	125	125	125
८)	विद्यापीठ क्रिडा निधी	25	25	25	25	25	25	25	25	25
९)	विद्यापीठ अश्वमेध निधी	30	30	30	30	30	30	30	30	30
१०)	विद्यापीठ वैद्यकीय मदत निधी	90	90	90	90	90	90	90	90	90
११)	विद्यापीठ विद्यार्थी सहाय निधी	75	75	75	75	75	75	75	75	75
१२)	विद्यापीठ विद्यार्थी विमा शुल्क	40	40	40	40	40	40	40	40	40
१३)	विद्यार्थी ओळखपत्र शुल्क	25	25	25	25	25	25	25	25	25
१४)	प्रयोगशाळा शुल्क	0	0	0	600	600	600	600	600	600
	OTHER FEE	1215	1235	1135	1815	1835	1735	1815	1835	1735
१५)	ऑनलाईन अॅडमिशन फी	100	100	100	100	100	100	100	100	100
१६)	ट्युशन फी	800	800	800	800	800	800	800	800	800
१७)	परिक्षा फी	484	484	704	608	608	828	608	608	828
	Total Paying Student Amount	2599	2619	2739	3323	3343	3463	3323	3343	3463

रा. तु. म. नागपूर विद्यापीठाने निर्धारित केल्याप्रमाणे खालील शुल्क भरणे आवश्यक आहे.

FEES STRUCTURE 2022-23

विना अनुदानित - बी. ए./ बी. कॉम. (Non- Granted) PLAIN FEES

SR No.	COLLEGE FEE	B.A. I	B.A. II	B.A. III	B.A. I (HEC)	B.A. II (HEC)	B.A. III (HEC)	B.A. I (F/D)	B.A. II (F/D)	B.A. III (F/D)	B.Com. I	B.Com. II	B.Com. III
१)	प्रवेश फी	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
२)	ग्रंथालय शुल्क	300	300	300	300	300	300	300	300	300	300	300	300
३)	जिमखाना फी	300	300	300	300	300	300	300	300	300	300	300	300
४)	विविध गुणदर्शन/उपक्रम शुल्क (सामान्य अभ्यासक्रम)	240	340	240	240	340	240	240	340	240	240	340	240
५)	कॉलेज मॅगजीन फी	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
६)	नोंदणी शुल्क	80	0	0	80	0	0	80	0	0	80	0	0
७)	विद्यापीठ विकासनिधी (सामान्य अभ्यासक्रम)	1045	1045	1045	1045	1045	1045	1045	1045	1045	1045	1045	1045
८)	विद्यापीठ क्रिडा निधी	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25
९)	विद्यापीठ अश्वमेध निधी	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30
१०)	विद्यापीठ वैद्यकीय मदत निधी	70	70	70	70	70	70	70	70	70	70	70	70
११)	विद्यापीठ विद्यार्थी सहाय निधी	115	115	115	115	115	115	115	115	115	115	115	115
१२)	विद्यापीठ विद्यार्थी विमा शुल्क	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40
१३)	विद्यार्थी ओळखपत्र शुल्क	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20
१४)	प्रयोगशाळा शुल्क	0	0	0	1374	1374	1374	3000	3000	3000	0	0	0
	OTHER FEE	2465	2485	2385	3839	3859	3759	5465	5485	5385	2465	2485	2385
१५)	ऑनलाईन अॅडमिशन फी	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
१६)	ट्युशन फी	5496	5496	5496	5496	5496	5496	5496	5496	5496	5496	5496	5496
१७)	परिक्षा फी	484	484	704	608	608	828	608	608	828	484	484	704
	Total Paying Student Amount	8545	8565	8685	10043	10063	10183	11669	11689	11809	8545	8565	8685

रा. तु. म. नागपूर विद्यापीठाने निर्धारित केल्याप्रमाणे खालील शुल्क भरणे आवश्यक आहे.

FEES STRUCTURE 2022-23

अनुदानित - बी. कॉम. (Granted) PLAIN FEES

SR No.	COLLEGE FEE	B. Com. I	B. Com. II	B. Com. III
१)	प्रवेश फी	15	15	15
२)	ग्रंथालय शुल्क	200	200	200
३)	जिमखाना फी	240	240	240
४)	विविध गुणदर्शन/उपक्रम शुल्क (सामान्य अभ्यासक्रम)	170	270	170
५)	कॉलेज मॅगजीन फी	100	100	100
६)	नोंदणी शुल्क	80	0	0
७)	विद्यापीठ विकासनिधी (सामान्य अभ्यासक्रम)	125	125	125
८)	विद्यापीठ क्रिडा निधी	25	25	25
९)	विद्यापीठ अश्वमेध निधी	30	30	30
१०)	विद्यापीठ वैद्यकीय मदत निधी	90	90	90
११)	विद्यापीठ विद्यार्थी सहाय निधी	75	75	75
१२)	विद्यापीठ विद्यार्थी विमा शुल्क	40	40	40
१३)	विद्यार्थी ओळखपत्र शुल्क	25	25	25
	OTHER FEE	1215	1235	1135
१४)	ऑनलाईन अॅडमिशन फी	100	100	100
१५)	ट्युशन फी	800	800	800
१६)	परिक्षा फी	484	484	704
	Total Paying Student Amount	2599	2619	2739

रा. तु. म. नागपूर विद्यापीठाने निर्धारित केल्याप्रमाणे खालील शुल्क भरणे आवश्यक आहे.

FEES STRUCTURE 2022-23

अनुदानीत - बी. एस्सी. (Granted) PLAIN FEES

SR No.	COLLEGE FEE	B. Sc. I (PCM)	B. Sc. II (PCM)	B. Sc. III (PCM)	B. Sc. I (CBZ)	B. Sc. II (CBZ)	B. Sc. III (CBZ)
१)	प्रवेश फी	15	15	15	15	15	15
२)	ग्रंथालय शुल्क	200	200	200	200	200	200
३)	जिमखाना फी	240	240	240	240	240	240
४)	विविध गुणदर्शन/उपक्रम शुल्क (सामान्य अभ्यासक्रम)	170	270	170	170	270	170
५)	कॉलेज मॅगजीन फी	100	100	100	100	100	100
६)	नोंदणी शुल्क	80	0	0	80	0	0
७)	विद्यापीठ विकासनिधी (सामान्य अभ्यासक्रम)	125	125	125	125	125	125
८)	विद्यापीठ क्रिडा निधी	25	25	25	25	25	25
९)	विद्यापीठ अश्वमेध निधी	30	30	30	30	30	30
१०)	विद्यापीठ वैद्यकीय मदत निधी	90	90	90	90	90	90
११)	विद्यापीठ विद्यार्थी सहाय निधी	75	75	75	75	75	75
१२)	विद्यापीठ विद्यार्थी विमा शुल्क	40	40	40	40	40	40
१३)	विद्यार्थी ओळखपत्र शुल्क	25	25	25	25	25	25
१४)	प्रयोगशाळा शुल्क	900	900	900	900	900	900
	OTHER FEE	2115	2135	2035	2115	2135	2035
१५)	ऑनलाईन अॅडमिशन फी	100	100	100	100	100	100
१६)	ट्युशन फी	800	800	800	800	800	800
१७)	परिक्षा फी	732	732	952	856	856	1076
	Total Paying Student Amount	3747	3767	3887	3871	3891	4011

रा. तु. म. नागपूर विद्यापीठाने निर्धारित केल्याप्रमाणे खालील शुल्क भरणे आवश्यक आहे.

FEES STRUCTURE 2022-23

विना-अनुदानीत - एम. ए. (Non- Granted) PLAIN FEES

SR No.	COLLEGE FEE	M. A. I (Eco)	M. A. II (Eco)
१)	प्रवेश फी	200	200
२)	ग्रंथालय शुल्क	400	400
३)	जिमखाना फी	300	300
४)	विविध गुणदर्शन/उपक्रम शुल्क (सामान्य अभ्यासक्रम)	240	240
५)	कॉलेज मॅगजीन फी	100	100
६)	नोंदणी शुल्क	0	0
७)	विद्यापीठ विकासनिधी (सामान्य अभ्यासक्रम)	1045	1045
८)	विद्यापीठ क्रिडा निधी	25	25
९)	विद्यापीठ अश्वमेध निधी	30	30
१०)	विद्यापीठ वैद्यकीय मदत निधी	70	70
११)	विद्यापीठ विद्यार्थी सहाय निधी	115	115
१२)	विद्यापीठ विद्यार्थी विमा शुल्क	40	40
१३)	विद्यार्थी ओळखपत्र शुल्क	20	20
	OTHER FEE	2585	2585
१४)	ऑनलाईन अॅडमिशन फी	100	100
१५)	ट्युशन फी	7729	7729
१६)	परिक्षा फी	1078	1298
	Total Paying Student Amount	11492	11712

सूचना :-

- १) परिक्षा शुल्क विद्यार्थ्यांनी स्वतः ऑनलाईन पद्धतीने विद्यापीठाकडे ऑनलाईन परिक्षा अर्ज सादर करतांना परस्पर विद्यापीठाच्या खात्यात जमा करावयाचे आहे. परिक्षा शुल्क किती भरायचे ही माहिती सेमीस्टरनुसार माहिती पत्रकात दिली आहे.
- २) सर्व प्रथम वर्षाला प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी रा. तू. म. नागपूर विद्यापीठाच्या ऑनलाईन साईडवर रजीस्ट्रेशन करणे अनिवार्य राहिल.
- ३) विद्यापीठाने अथवा महाराष्ट्र शासनाने वरील शुल्कात सुधारणा केल्यास त्यानुसार शुल्काची आकारणी करण्यात येईल.
- ४) एकदा प्रवेश घेतल्यानंतर विद्यार्थी मधूनच महाविद्यालय सोडून गेला तरी संपूर्ण शिक्षण शुल्क द्यावे लागेल.
- ५) E.B.C. किंवा कोणत्याही शिष्यवृत्तीस पात्र नसण्याच्या विद्यार्थ्यांना प्रवेश घेतांना संपूर्ण शुल्क भरावे लागेल.
- ६) इतर शुल्क विद्यापीठ व महाविद्यालयाच्या नियमाप्रमाणे घेतल्या जाईल.
- ७) विना अनुदानित विषय/विद्याशाखेत प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांना सर्व बकाया फी, परीक्षा फॉर्म भरण्यापूर्वी भरावी लागेल त्याशिवाय फॉर्म स्विकारल्या जाणार नाही. प्रवेश रद्द न करता वर्षभर महाविद्यालयात गैरहजर असल्यास परीक्षा फॉर्म भरला असला तरीही नियमाप्रमाणे पूर्ण फी भरावी लागेल, याची सर्व विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.
- ६) अपंग विद्यार्थ्यांना फी मध्ये सवलत देण्यात येईल.

अभ्यासक्रम

कला शाखा

सूचना : सत्र २०१६-१७ पासून सेमिस्टर पद्धत सुरु झाली आहे.

विद्यार्थ्यांनी एकूण ५ विषय निवडावे. त्या पैकी 'दोन आवश्यक विषय' व 'तीन ऐच्छिक विषय' घ्यावेत. एकदा निवडलेले पाचही विषय पदवी पूर्ण होईपर्यंत कायम राहिल. यात बदल करता येणार नाही.

१) इंग्रजी (आवश्यक)	२) मराठी (आवश्यक)	३) राज्यशास्त्र किंवा समाजशास्त्र
४) मराठी वाङ्मय किंवा इतिहास	५) फॅशन डिझाइन किंवा गृहअर्थशास्त्र	६) अर्थशास्त्र

वाणिज्य शाखा

बी.कॉम. सेम १

आवश्यक विषय

१) इंग्रजी	४) व्यवसाय संघटन (B/O)
२) मराठी	५) कंपनी कायदे (C/L)
३) आर्थिक लेखांकन- I (F/A-I)	६) व्यावसायिक अर्थशास्त्र (B/E)

बी.कॉम. सेम २

आवश्यक विषय

१) इंग्रजी	४) व्यावसायिक व्यवस्थापन (B/M)
२) मराठी	५) सचिवाची कार्यपध्दती (S/P)
३) सांखिकी आणि व्यावसायिक अंकगणित (SBM)	६) व्यावसायिक अर्थशास्त्र (B/E)

बी.कॉम.सेम ३

आवश्यक विषय

१) इंग्रजी	४) व्यावसायिक संदेशवहन आणि व्यवस्थापन (BCM)
२) मराठी	५) व्यावसायिक कायदे (B. Law)
३) आर्थिक लेखांकन- II (F/Ac-II)	६) मौद्रिक अर्थशास्त्र (M.E.)

बी.कॉम. सेम ४

आवश्यक विषय

१) इंग्रजी	४) कौशल्य विकास -III (S/D)
२) मराठी	५) आयकर (I. Tax)
३) आर्थिक लेखांकन -III (F/Ac-III)	६) मौद्रिक अर्थशास्त्र (M.E.)

बी.कॉम. सेम ५

Compulsory Group

1. 5T1 Financial Accounting IV	- आर्थिक लेखांकन-४
2. 5T2 Cost Accounting IV	- परिव्यय लेखांकन
3. 5T3 Management Process	- व्यवस्थापन प्रक्रिया
4. 5T4 Indian Economics- I	- भारतीय अर्थशास्त्र-१

Elective Group - I

5. 5T5.1 Marketing Management	विपणन व्यवस्थापन
	किंवा
5T5.2 Computerizes Accounting	संगणकीय लेखांकन

OR

Foundation Group - I

6. 5T6.1 Business Finance - I   व्यवसाय वित्त - १
OR   किंवा
5T6.2 Auditing   अंकेक्षण

**बी. कॉम. सेम ६
Complusory Group**

1. 6T1 Financial Accounting - V   आर्थिक लेखांकन - ५
2. 6T2 Management Accounting   व्यवस्थापन लेखांकन
3. 6T3 Advanced Statistics   उच्च सांख्यिकी
4. 6T4 Indian Economics - II   भारतीय अर्थशास्त्र-२

Elective Group - II

5. 6T5.1 Human Resource Management   मानवी संसाधनाचे
व्यवस्थापन
OR   किंवा
6T5.2 Indirect Tax   अप्रत्यक्ष कर

Foundation Group - II

6. 6T6.1 Business Finance - II   व्यवसाय वित्त-२
OR   किंवा
6T6.2 Industrial Law   औद्योगिक कायदे

सूचना -

- १) सेमिस्टर ५ व ६ च्या विद्यार्थ्यांना Core Group मधील चारही विषय आवश्यक राहतील. Elective Group मधील एक विषय व Foundation Group मधील एक असे एकुण सहा विषय घ्यावे लागेल.
- २) सेमिस्टर ५ च्या विद्यार्थ्यांनी, Elective Group मधील Marketing Management आणि Foundation Group मधील Auditing हे विषय निवडावे.
- ३) सेमिस्टर ६ च्या विद्यार्थ्यांनी, Elective Group मधील कॅम्प Resource Management आणि Foundantion Group मधील Industrial Law हे विषय निवडावे.

विज्ञान शाखा

	विज्ञान शाखा		
	B.Sc. I SEM - I English/Marathi Compulsory SEM - II English/Marathi Compulsory		
CHEMISTRY	B.Sc. I SEM - I Paper I - Inorganic Chemistry (CH-101) Paper II - Physical Chemistry (CH-102) SEM - II Paper I - Organic Chemistry (CH-201) Paper II - Physical Chemistry (CH-202)	B.Sc. II SEM - III Paper I - Inorganic Chemistry (CH-301) Paper II - Organic Chemistry (CH-302) SEM - IV Paper I - Inorganic Chemistry (CH-401) Paper II - Physical Chemistry (CH-402)	B.Sc. III SEM - V Paper I - Organic Chemistry (CH-501) Paper II - Physical Chemistry (CH-502) SEM - VI Paper I - Inorganic Chemistry (CH-601) Paper II - Organic Chemistry (CH-602)
PHYSICS	B.Sc. I SEM - I Paper I - Properties of matter and mechanics Paper II - Electrostatics SEM - II Paper I - Oscillation, Kinetic Theory of Gases and Thermodynamics Paper II - Gravitation, Astrophysics, Magnetism and Magnetostatics.	B.Sc. II SEM - III Paper I - Sound waves, applied acoustic, ultrasonic and power supply. Paper II - Physical optics and electromagnetic waves. SEM - IV Paper I - Solid state physics, X-ray & Laser Paper II - Solid state electronics and molecular physics	B.Sc. III SEM - V Paper I - Atomic physics free electron theory and statistical physics Paper II - Quantum mechanics nanomaterials and Nanotechnology SEM - VI Paper I - Relativity, Nuclear Physics and Bio physics Paper II - Electronics, fiber optics communication digital electronics
MATHEMATICS	B.Sc. I SEM - I Paper I - M-1(Algebra and Trigonometry) Paper II - M-2 (Calculus) SEM - II Paper I - M-3 (Geometry, Differential and Difference Equations) Paper II - M-4 (Vector Calculus and Improper Integrals)	B.Sc. II SEM - III Paper I - M-5 (Advanced Calculus Sequences and Series) Paper II - M-6 (Differential Equations & Group Homomorphism) SEM - IV Paper I - M-7 (Partial Diff. Equations & Calculus of Variation) Paper II - M-8 (Mechanics)	B.Sc. III SEM - V Paper I - (M-9) Analysis Paper II - (M-10) Metric Space, Complex integration and Algebra SEM - VI Paper I - (M-11) Abstract Algebra Paper II - (M-12) Special Theory of Relativity (Optional Paper)

BOTANY	B.Sc. I SEM - I Paper I - Viruses, Prokaryotes and Algae Paper II - Fungi, Lichen, Plant Pathology and Bryophyta	B.Sc. II SEM - III Paper I - Angiosperm taxonomy Paper II - Cell Biology, Plant breeding and Evolution	B.Sc. III SEM - V Paper I - Biochemistry and Plant Physiology - I Paper II - Plant Ecology - I
	SEM - II Paper I - Pteridophyta and Gymnosperm Paper II - Paleobotany and Morphology of Angiosperm	SEM - IV Paper I - Angiosperm Anatomy and Embryology Paper II - Genetics and Molecular Biology	SEM - VI Paper I - Plant Physiology II and Biotechnology Paper II - Plant Ecology, Techniques and Ethnobotany
ZOOLOGY	B.Sc. I SEM - I Paper I - Life and diversity of animal, non chordates Paper II - Environmental Biology	B.Sc. II SEM - III Paper V - Life and diversity of animals chordates Paper VI - Genetics	B.Sc. III SEM - V Paper IX - General Mammalian Physiology - I Paper X - Applied Zoology - I (Economic Entomology)
	SEM - II Paper III - Life and diversity of animals non-chordates Paper IV - Cell Biology	SEM - IV Paper VII - Life and diversity of animals chordates Paper VIII - Molecular Biology and Immunology	SEM - VI Paper XI - General Mammalian Physiology - II Paper XII - Applied Zoology - II (Biotechnology, Biotechnology, Bioinformatics and Biostatistics)

MASTER OF ARTS (Economics)

M.A. I (Economics) SEM - I

1. Micro Economics Analysis - I (MIC)
2. Macro Economics Analysis - I (MAC)
3. Trade Cycle (T/C)
4. Industrial Economics - I (IE)

M.A. I (Economics) SEM - II

1. Micro Economics Analysis - II (MIC)
2. Macro Economics Analysis - II (MAC)
3. Agriculture Economics (A/E)
4. Industrial Economics - II (IE)

M.A. II (Economics) SEM - III

1. Economics of Growth & Development - I
2. International Trade & Finance - I
3. Financial Institution & Markets - I
4. Research Methodology - I

M.A. II (Economics) SEM - IV

1. Economics of Growth & Development - II
2. International Trade & Finance - II
3. Financial Institution & Markets - II
4. Research Methodology - II

सूचना : विद्यापीठाने दिलेल्या सुचनेनुसार अभ्यासक्रम राहिल.

सुचना

सत्र २०२२-२०२३ मध्ये बि. ए. / बी. कॉम. / बि. एस्सी. प्रथम वर्षाला नियमित प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांना सुचित करण्यात येते की, राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ, नागपूर यांच्या सुचनेनुसार त्यांनी दिलेल्या वेबसाईड <http://rtmnu.university> वर जाऊन नोंदणी करून त्याची हार्डकॉपी व संपूर्ण कागदपत्र महाविद्यालयाला जमा करून आपला प्रवेश निश्चित करावा. याची सर्व विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.

विद्यार्थ्यांना ऑनलाईन अर्ज भरण्यासंबंधी सूचना

१. प्रवेश घेऊ इच्छिणाऱ्या विद्यार्थ्यांने माहिती पत्रकात दिलेला अर्ज (Hard copy) काळजीपूर्वक वाचून सुवाच्छ अक्षरात भरावा.
२. माहिती पत्रकात दिलेल्या प्रमाणे विषय किंवा ग्रुप निवडावे.
३. संपूर्ण अर्ज भरुण आवश्यक कागदपत्रांसह प्रवेश समितीकडे सादर करावा.
४. प्रवेश समितीने अर्जाची तपासणी केल्यानंतर विद्यार्थ्यांने त्या अर्जावरील (Hard copy) संपूर्ण माहिती ऑनलाईन अर्जामध्ये भरावी. तसेच आपले मुळ कागदपत्र अपलोड करावे.
५. विद्यार्थ्यांने ऑनलाईन अर्ज या संकेतस्थळ <https://cims.mastersofterp.in> यावर लॉग इन करून भरावा.
६. ऑनलाईन अर्ज व मुळ कागदपत्र अपलोड केल्यानंतर विद्यार्थ्यांने संपूर्ण कागदपत्रांसह कार्यालयात संबंधीत लिपीकाकडे जाऊन आपला प्रवेश निश्चित करावा.

टिप - प्रथम वर्ष अभ्यासक्रमाला विद्यार्थ्यांचा प्रवेश हा गुणवत्ता यादी नुसार होईल.

कौशल्य आधारित अल्पकालीन प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम

नियोजित पदवी व पदव्युत्तर अभ्यासक्रमासोबत विद्यार्थ्यांना कौशल्य विकासाची संधी मिळावी व त्यांना रोजगारक्षम कौशल्ये मिळवून देण्याचे दृष्टीने महाविद्यालयाने खालील प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम सुरु केले आहेत. सर्व शाखेतील इच्छूक विद्यार्थ्यांनी लाभ घ्यावा.

अ. क्र.	अभ्यासक्रमाचे नाव/ समन्वयक	विद्यार्थी प्रवेश क्षमता, अभ्यासक्रम शुल्क व कालावधी	अभ्यासक्रमाचे फायदे
१	Certificate Course in Apply Electronics & Embedded Technology for Smart Digital Devices समन्वयक - प्रा. डॉ. विजय राघोर्ते	३० विद्यार्थी परीक्षा शुल्क ३००/- कालावधी - ३ महिने	To know fundamental concept and handling of electronics comonents and electrical equipments for self employment in electronics shop, small industry, etc.
२	Art Design and Handicrafts Certificate Course समन्वयक - प्रा. डॉ. सरीता राऊत	३० विद्यार्थी परीक्षा शुल्क ३००/- कालावधी - ६ महिने	स्वयंरोजगार निर्माण करणे,आर्थिक सक्षम बनविणे, कलागुणांना वाव मिळणे, Textile & Clothing कंपनी मध्ये नोकरी उपलब्ध होणे.
३	Certificate Course in Introduction of Medicinal Plants and its utility समन्वयक - प्रा. डॉ. पुष्पांजली बिडवाई प्रा. डॉ. पल्लवी उल्हे	३० विद्यार्थी परीक्षा शुल्क ३००/- कालावधी - ६ महीने	Awareness of medicinal plants. Plantation & conservation of plants.
४	Certificate Course in Fashion Designing समन्वयक - प्रा. वैशाली वैद्य	३० विद्यार्थी परीक्षा शुल्क ३००/- कालावधी - ६ महिने	स्वयंरोजगार प्रस्थापित करणे, गारमेंट कंपनीमध्ये सल्लागार म्हणून काम करणे. कंपनी मध्ये फॅशन डिझायनर म्हणून संधी उपलब्ध होणे.
५	Certificate Course in History पर्यटन मार्गदर्शक	३० विद्यार्थी परीक्षा शुल्क ३००/- कालावधी - ३ महिने	स्वयंरोजगार प्रस्थापित करणे, पर्यटन स्थळी मार्गदर्शक म्हणून कार्य करणे.
६	Certificate Course in Soil and Water Analysis समन्वयक - प्रा. डॉ. गौरव पेठे प्रा. डॉ. उमेश मेश्राम	३० विद्यार्थी परीक्षा शुल्क ३००/- कालावधी - ३ महिने	To develop basic understanding regarding soil & water analysis and to motivate for the self employment.

विविध सोयी व सवलती

शिष्यवृत्तीच्या सर्व योजनांचा लाभ mahadbtmahait.gov.in या साईडवर घ्यायचा आहे. तसेच शिष्यवृत्तीच्या सर्व योजनेबद्दलची माहिती या साईडवर देण्यात आलेली आहे.

१) अनुसूचित जाती (SC) विद्यार्थ्यांकरिता

i) Social Justice and Special Assistance Department

योजना निवडने - Government of India Post-Matric Scholarship

उत्पन्न मर्यादा - २०००००/- रु.

तसेच ज्या विद्यार्थ्यांच्या पालकांचे उत्पन्न २०००००/- रुपयांच्या वर व ८०००००/- रुपयांच्या आत असेल अशा विद्यार्थ्यांना फि-शिप योजनेचा लाभ घेता येतो.

(FreeShip) Scholarship

ii) Social Justice and Special Assistance Department

योजना निवडने - Post-Matric Tuition fee and Examination Fee

२) अनुसूचित जमाती (ST) विद्यार्थ्यांकरिता

i) Tribal Development Department

योजना निवडने - Post Matric Scholarship Scheme Government of India

उत्पन्न मर्यादा - २०००००/- रु.

तसेच ज्या विद्यार्थ्यांच्या पालकांचे उत्पन्न २०००००/- रुपयांच्या वर व ८०००००/- रुपयांच्या आत असेल अशा विद्यार्थ्यांना फि-शिप योजनेचा लाभ घेता येतो.

(FreeShip) Scholarship

ii) Tribal Development Department

योजना निवडने - Tuition Fees And Exam Fees To For Tribal Students

३) ओ.बी.सी., एस.बी.सी. व व्हि.जे., एन.टी च्या विद्यार्थ्यांकरिता

i) VJNT, OBC and SBC, Welfare Department

- योजना निवडने - Post - Matric Scholarship To OBC Student
- Post - Matric Scholarship To SBC Student
- Post - Matric Scholarship To VJNT Student

उत्पन्न मर्यादा - ₹१०००००/- रु.

तसेच ज्या विद्यार्थ्यांच्या पालकाचे उत्पन्न ₹१०००००/- रुपयांच्या वर व ८०००००/- रुपयांच्या आत असेल अश्या विद्यार्थ्यांना फ्री-शिप योजनेचा लाभ घेता येतो.

(FreeShip) Scholarship

ii) VJNT, OBC and SBC, Welfare Department

- योजना निवडने - Tuition Fees And Examination Fees To OBC Student
- Tuition Fees And Examination Fees To SBC Student
- Tuition Fees And Examination Fees To VJNT Student

४) फक्त खुल्या प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांकरिता

i) Directorate of Higher Education Department

योजना निवडने - Rajarshi Chhatrapati Shahu Maharaj Shikshan Shulk Shishyavrutti Scheme

उत्पन्न मर्यादा - ₹१०००००/- रु.

तसेच ज्या विद्यार्थ्यांच्या पालकाचे उत्पन्न ₹१०००००/- रुपयांच्या वर व ८०००००/- रुपयांच्या आत असेल अश्या विद्यार्थ्यांना निर्वाह भत्ता योजनेचा लाभ मिळत नाही.

५) मेरीट शिष्यवृत्ती योजना

i) ज्या विद्यार्थ्यांना ८० टक्के व ८० टक्केच्या वर गुण असेल अश्या विद्यार्थ्यांकरिता

अर्ज योग्य नमुन्यात, आवश्यक कागदपत्रांसह महाविद्यालयात सादर करणे आवश्यक आहे तसेच शिष्यवृत्ती अर्ज ऑनलाईन भरल्यानंतर विद्यार्थ्यांच्या लॉगिनवर येणारी रिझम बटन विद्यार्थ्यांनी क्लिक करणे आवश्यक आहे. या शिवाय विद्यार्थ्यांसाठी शिष्यवृत्तीचे काम पाहणाऱ्या लिपीकाकडे या संबंधी संपूर्ण माहिती उपलब्ध राहिल. ज्या विद्यार्थ्यांनी दिलेल्या तारखेच्या आत शिष्यवृत्ती फॉर्म सादर केला नाही किंवा फॉर्म भरल्यापासून वंचित राहिल्यास शिक्षण शुल्क भरावे लागेल.

शिष्यवृत्ती प्राप्त करण्यासाठी अटी व कागदपत्रे

- १) विद्यार्थ्यांची महाविद्यालयातील उपस्थिती ७५ टक्यापेक्षा कमी नसावी.
- २) शिष्यवृत्ती युझर आय.डी. पासवर्ड नंबर.
- ३) अॅडमिशन पावती (झेरॉक्स प्रत)
- ४) एस.एस.सी. मार्कशिट (झेरॉक्स प्रत)
- ५) एच.एस.सी. मार्कशिट (झेरॉक्स प्रत)
- ६) बी.ए./बी.कॉम./बी.एस्सी. मार्कशिट (झेरॉक्स प्रत)
- ७) जातीचे प्रमाणपत्र (झेरॉक्स प्रत)
- ८) टी. सी. (झेरॉक्स प्रत)
- ९) बँक खात्याची (झेरॉक्स प्रत)
- १०) आधार क्रमांक (झेरॉक्स प्रत)
- ११) १०० रु. स्टॅम्प पेपरवर प्रमाणपत्र ऑफिडेव्हीट
- १२) उत्पन्न प्रमाणपत्र (मूळप्रत)
- १३) गॅप असल्यास १०० रु स्टॅम्प पेपर वर गॅप सर्टिफिकेट
- १४) पासपोर्ट साईज फोटो २
- १५) राशन कार्ड (झेरॉक्स प्रत)
- १६) आधार कार्ड बँक खात्याशी संलग्नित करून बँकेतून पोच पावती आणावी
- १७) डोमेसियल सर्टिफिकेट

अर्ज योग्य नमुन्यात आवश्यक कागदपत्रांसह सादर करणे आवश्यक आहे. या शिवाय विद्यार्थ्यांसाठी शिष्यवृत्तीचे काम पाहणाऱ्या लिपिकाकडे या संबंधी संपूर्ण माहिती उपलब्ध राहिल. तसेच सूचना फलकावर वेळोवेळी माहिती प्रसिद्ध केली जाईल. ज्या विद्यार्थ्यांनी दिलेल्या तारखेच्या आत शिष्यवृत्ती फॉर्म सादर केला नाही किंवा फॉर्म भरण्यापासून वंचित राहिल्यास शिक्षण शुल्क भरावे लागेल.

विद्यार्थी-पालकत्व योजना...

हे महाविद्यालय ग्रामीण विद्यार्थी केंद्रित असल्यामुळे बरेच असे विद्यार्थी आर्थिक दुर्बल घटकांमधून येतात. अंगी उपजत गुण (बुद्धीमत्ता) असूनही आर्थिक अडचणीमुळे त्यांना पुढचे शिक्षण घेता येत नाही. ही बाब निदर्शनास घेऊन हुशार व होतकरू गरीब विद्यार्थ्यांना त्यांच्या उच्च शिक्षणासाठी महाविद्यालयाकडून हातभार लावणे हा या योजनेचा मुख्य हेतू होय. याच उद्देशाने महाविद्यालय 'विद्यार्थी-पालकत्व योजना' राबवित आहे.

'सर्वांसाठी शिक्षण' हे संस्थेचे ध्येय असल्यामुळे भारत सरकार शिष्यवृत्ती या व्यतिरिक्त संस्थेने जात-पात-धर्म विरहित आर्थिक दुर्बल विद्यार्थ्यांना उच्च शिक्षणाच्या वाटचालीत त्यांना योगदान देण्याचे ठरविले आहे. या योजनेत विद्यार्थी निवडतांना तो उच्च शिक्षण घेण्याकरिता महत्वाकांक्षी, इच्छुक असावा. योग्य ती पात्रता त्याच्या मध्ये/तिच्यामध्ये असावी व त्याला/तिला इतर आर्थिक उत्पन्नाचे साधन नसावे.

या योजनेखाली पहिल्या वर्षात महाविद्यालयातील निवडलेल्या विद्यार्थ्यांना /विद्यार्थिनीला आवश्यक असणारे महाविद्यालयीन शुल्क, गणवेश खर्च, परीक्षा शुल्क व शिक्षणउपयोगी तसेच जाणे येणे (प्रवास) खर्चाची पूर्तता पदवी अभ्यासक्रम पूर्ण होई पर्यंत करेल.

नियम :-

- १) विद्यार्थी/विद्यार्थिनी आर्थिक दुर्बल घटकामधील असावा.
- २) त्याचा/तिचा वर्ग १२ वी पर्यंतचा शैक्षणिक स्तर उच्च दर्जाचा असावा.
- ३) त्याला/तिला इतर संस्थेकडून/एन.जी.ओ. कडून आर्थिक सहाय्यता मिळत नसावी.
- ४) त्याने/तिने वर्ग नियमितपणे करावे तसेच उपस्थिती ७५% पेक्षा जास्त असावी.
- ५) त्याने/तिने महाविद्यालयाच्या नियमांशी प्रामाणिक असावे.
- ६) तो/ती अर्धवट शिक्षण सोडून गेल्यास आर्थिक मदत खंडीत करण्यात येईल.

अशा प्रकारे वरील योजनेत विद्यार्थ्यांची निवड समितीने नेमून दिलेल्या नियमांतर्गत केल्या जाईल. पालकत्व स्वीकारलेल्या कर्मचारी वर्ग त्याची/तिची नियमितपणे शैक्षणिक कार्यात केलेल्या कामाची, कार्याची उजळणी करेल. ही उजळणी व चौकशी तीन वर्षाकरिता असेल. अधिक विस्तृत माहितीसाठी विद्यार्थ्यांनी महाविद्यालयाच्या अधिकृत संकेतस्थळावर (www.nksmcollegekaranja.com) संपर्क करावा.

महाविद्यालया विषयी....

उत्तम निकालाची परंपरा...

नारायणराव काळे स्मृती मॉडेल महाविद्यालयातील आमचे विद्यार्थी योग्य तऱ्हेने उत्तीर्ण व्हावेत, याकडे आमचा विशेष कल असून विद्यार्थ्यांना या दृष्टीने सतत मार्गदर्शन केले जाते.

राष्ट्रीय सेवा योजना (N.S.S.)...

राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ, नागपूर अंतर्गत महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांच्या सुप्त कला गुणांना वाव मिळावा, विद्यार्थ्यांचे समाजमन घडविण्याच्या दृष्टीने तसेच त्यांचे सर्वांगीण व्यक्तिमत्व विकसीत करण्याच्या दृष्टीने एन.एस.एस. विभाग सतत प्रयत्नरत आहे. नियमित कार्यक्रमांसोबतच 'सात दिवसीय निवासी श्रमसंस्कार शिबीराचे' आयोजन दरवर्षी वेगवेगळ्या गांवामध्ये करण्यात येते. या उपक्रमांमध्ये विद्यार्थ्यांच्या व्यक्तिमत्व विकासासोबत विद्यार्थ्यांला अतिरिक्त १० गुणांचा लाभ होतो.

निरंतर शिक्षण व विस्तार विभाग ...

राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठातर्गत बी.ए. १, बी.कॉम. १ व बी.एस्सी. १ करिता निरंतर शिक्षण व विस्तार विभाग सत्र २००४-०५ पासून सुरु करण्यात आला आहे. या योजनेअंतर्गत विद्यार्थ्यांना १० गुणांची अतिरिक्त प्राप्ती होते.

विविध अभ्यास मंडळे...

महाविद्यालयात शिकविल्या जाणाऱ्या प्रत्येक विषयाचे 'स्वतंत्र अभ्यास मंडळ' कार्यरत आहे. या मंडळाद्वारा चर्चासत्रे, निबंध स्पर्धा, परिसंवाद, मान्यवर वक्त्यांची व्याख्याने, शोधनिबंध, शैक्षणिक सहली, अनियतकालीक, मराठी बोलीभाषा संग्रह इत्यादी विद्यार्थ्यांना सृजनशिल करणाऱ्या उपक्रमांची सतत वर्षभर रेलचेल असते.

आयकर व गुंतवणूक सल्ला केंद्र...

परिसरातील कर्मचाऱ्यांना, माजी विद्यार्थ्यांना व व्यावसायिकांना आयकर व पैशाच्या योग्य गुंतवणुकीची अद्ययावत माहिती मिळावी, या उद्देशाने महाविद्यालयात हा विभाग सुरु करण्यात आला आहे. कर्मचारी, माजी विद्यार्थी, व्यावसायिक या विभागातर्गत मिळणाऱ्या मार्गदर्शनाचा फायदा घेतात. दर वर्षी या करिता महाविद्यालयात चर्चा सत्राचे आयोजन करण्यात येते. या विभागाचा कार्यभार प्रा. डॉ. रविंद्र सोनटके (आयकर सल्लागार) हे सांभाळतात.

लेडीज कॉमन रुम...

महाविद्यालयीन विद्यार्थीनींसाठी स्वतंत्र 'कॉमन रुमची' व्यवस्था उपलब्ध आहे.

महिला वसतीगृह

महाविद्यालयात महिला वसतीगृहाची व्यवस्था उपलब्ध आहे. इच्छूक विद्यार्थीनींनी प्रा. डॉ. वंदना तागडे यांचेशी संपर्क साधावा. महिला वसतीगृहामधील प्रवेशकरिता वेगळा प्रवेश अर्ज व नियमावली कार्यालयातुन मिळेल.

खेळ, क्रीडांगण व साहित्य...

महाविद्यालयास विस्तारण व सर्व सोयींनी परिपूर्ण असलेले क्रीडांगण लाभले असून क्रीडा विभागात सर्व खेळाचे अद्ययावत साहित्य विद्यार्थ्यांच्या शारीरिक व बौद्धिक विकासाकरिता उपलब्ध आहे. विद्यार्थ्यांच्या आवडीनुसार क्रमिक अभ्यासक्रमा बरोबरच खेळ व क्रीडांमध्ये प्राविण्य मिळविण्यास क्रीडा विभाग सतत तत्पर आहे.

जिमखाना...

निरोगी शरीरातच निरोगी मन राहू शकते. विद्यार्थी केवळ बौद्धिक दृष्ट्या सक्षम होऊन चालणार नाही. तर तो शारीरिक व मानसिक दृष्ट्याही सक्षम झाला पाहिजे, यासाठी महाविद्यालय सतत प्रयत्नशील असते. या प्रयत्नाचाच एक भाग म्हणजे आमच्या महाविद्यालयाचा अद्यावत साहित्याने परिपूर्ण व प्रशस्त जिमखाना होय. केवळ विद्यार्थींच नाही तर गावातील युवकही जिमखान्याचा सतत उपयोग घेत असतात.

संगणक विभाग...

२१ व्या शतकातील माहिती व तंत्रज्ञानाचे महत्त्व लक्षात घेवून महाविद्यालयात 'संगणक विभाग' कार्यरत आहे. महाविद्यालयातील कला, वाणिज्य व विज्ञान शाखेतील विद्यार्थ्यांकरिता संगणक प्रशिक्षणाची सोय उपलब्ध करून देण्यात आलेली आहे. ग्रामीण भागातील आलेला विद्यार्थीही जगाच्या स्पर्धेत मागे राहू नये, हा या मागील मुख्य उद्देश. महाविद्यालयातील संगणक विभाग पूर्णपणे इंटरनेटशी जुळलेला आहे. विद्यार्थ्यांना मोफत इंटरनेटची सुविधा उपलब्ध आहे.

सांस्कृतिक विभाग...

विद्यार्थ्यांमध्ये असलेल्या विविध सुप्त कला गुणांना चालना देण्याचे काम सांस्कृतिक विभाग सतत करत असतो. प्रामुख्याने गीत-गायन स्पर्धा, नाटक, नृत्य, संगीत, वादविवाद स्पर्धा, विविध मनोरंजात्मक व प्रबोधनात्मक कार्यक्रम, आनंद मेळावा, मेहंदी स्पर्धा, रांगोळी स्पर्धा 'वार्षिक स्नेह संमेलनाचे' आयोजन करण्यात येते. विद्यार्थ्यांचे समाजमन घडविण्याचे काम सतत हा सांस्कृतिक विभाग करत असतो.

रेशीम उद्योग कार्यशाळा...

परिसरातील शेतकऱ्यांना तसेच बेरोजगारोना स्वयंरोजगार मिळण्यासाठी प्राणीशास्त्र विभागामार्फत दरवर्षी परिसरातील खेड्यांमध्ये, 'रेशीमउद्योग कार्यशाळेचे' आयोजन करण्यात येते. या कार्यशाळे अंतर्गत रेशीम किटकांचे संगोपन तसेच शासनाच्या विविध उपक्रमाची माहिती पुरविण्यात येते.

रक्तगट तपासणी शिबिर...

प्राणीशास्त्र विभागातर्फे दरवर्षी परिसरातील खेड्यांमध्ये 'रक्तगट तपासणी' शिबिराचे आयोजन करण्यात येते. शिबीरात मोफत 'रक्तगट तपासणी' केली जाते.

स्वयंरोजगार मार्गदर्शन केंद्र ...

या स्पर्धेच्या काळामध्ये ग्रामीण विद्यार्थ्यांकरिता महाविद्यालयात 'स्वयंरोजगार मार्गदर्शन केंद्र' सुरु करण्यात आले आहे. विद्यार्थ्यांच्या उज्वल भविष्याच्या दृष्टीने तसेच पुढे व्यावसायिक क्षमता प्राप्त होण्याच्या दृष्टीने विद्यार्थ्यांना नोकरी व स्वतंत्र स्वयंरोजगाराविषयी मार्गदर्शन या केंद्रात करण्यात येते. या अंतर्गत विविध क्षेत्रातील मान्यवर तज्ज्ञांचे मार्गदर्शन विद्यार्थ्यांना वेळोवेळी मिळावे, याकरिता अनेक कार्यक्रमांचे (कार्यशाळा) आयोजन केल्या जाते. स्पर्धा परीक्षेच्या दृष्टीने महाविद्यालय ग्रंथालयात स्पर्धा परीक्षा पुस्तके, संदर्भग्रंथ, मासिके तत्संबंधी साहित्यही विद्यार्थ्यांना उपलब्ध करून दिल्या जाते. त्याचा फायदा विद्यार्थ्यांना निश्चितच होतो.

सायकल स्टॅंड...

विद्यार्थी व कर्मचाऱ्यांची वाहने सुरक्षीत राहण्याच्या दृष्टीने सायकल/मोटर सायकल स्टॅंड उपलब्ध करून देण्यात आले आहे. नेमून दिलेल्या जागेवरच विद्यार्थ्यांनी आपली वाहने ठेवावीत.

महाविद्यालयीन परीक्षा...

महाविद्यालय स्तरावर क्रमिक अभ्यासक्रमावर आधारित प्रथम घटक चाचणी, द्वितीय घटक चाचणी, तृतीय घटक चाचणी व सराव परीक्षा महाविद्यालयातील परीक्षा विभाग नियमित घेत असतो. प्रथम सत्रांत प्रथम व द्वितीय घटक चाचणी तर द्वितीय सत्रांत तृतीय घटक चाचणी व सराव परीक्षा असे या परीक्षांचे स्वरूप असते. सर्व विद्यार्थ्यांना ही परीक्षा देणे अनिवार्य आहे.

उपस्थिती...

प्रत्येक विद्यार्थ्याला प्रत्येक विषयाच्या व्याख्यानांना ७५ टक्के उपस्थित राहणे अनिवार्य आहे. अन्यथा यापेक्षा कमी उपस्थिती आढळल्यास शासकीय सवलतीपासून विद्यार्थ्याला वंचित रहावे लागेल. तसेच विद्यापीठ परीक्षेला बसता येणार नाही. याला सर्वस्वी विद्यार्थी जबाबदार राहिल.

ग्रंथालय...

महाविद्यालयीन ग्रंथालयात क्रमिक पाठ्यक्रमाला आवश्यक असणारे ग्रंथ, संदर्भ ग्रंथ, संशोधित ग्रंथ, नियतकालीके, दैनिक, वर्तमान पत्रांची महत्वाची कात्रणे, विविध लेखकांची चरित्रे, आत्मचरित्रे, कथासंग्रह, कादंबरी, नाटक, एकांकिका इत्यादी ज्ञानात्मक व मनोरंजनात्मक ग्रंथ उपलब्ध आहे.

ग्रंथालय विभागाने 'पुस्तक पेढी' योजना सुरु केलेली आहे. ग्रंथालयाच्या सुव्यवस्थापनाकरिता ओळखपत्राशिवाय ग्रंथालयात प्रवेश दिला जाणार नाही. ग्रंथालयाची पुस्तके ही आपली स्वतःची आहे, असे समजून योग्यरित्या हाताळावित. अन्यथा या पुस्तकांची किंमत संबंधित विद्यार्थ्यांकडून वसूल करण्यात येईल. त्यानंतर पुस्तके लागल्यास पुस्तकांची पूर्ण किंमत अनामत रकम म्हणून ठेवून पुस्तक मिळू शकेल. त्यासंबंधी प्राचार्यांची संमती आवश्यक राहिल. विद्यार्थ्यांसाठी ई-जर्नल ची सुविधा उपलब्ध आहे.

स्वतंत्र वाचन कक्ष...

विद्यार्थी, शिक्षक, यांच्या रिकाम्या वेळात विविध प्रकारचे संदर्भ ग्रंथ, नियतकालीके, अनियतकालीके, नोकरी संदर्भ, स्पर्धा परीक्षा मार्गदर्शक ग्रंथ, विविध विषयांची शोधनिबंध इत्यादीचे वाचन करण्याकरिता ग्रंथालयातर्फे स्वतंत्र वाचन कक्षाची सोय करण्यात आलेली आहेत. तसेच विविध विषयांचे विद्यार्थ्यांना प्रत्यक्ष आकलन होण्याकरिता 'ट्यूकश्राव्य' (व्हिडीओ-ऑडिओ) कॅसेट, सिडीज इत्यादी साधने ग्रंथालय विभागात उपलब्ध आहेत. तसेच विद्यार्थ्यांला महाविद्यालयाचा परिसर सोडून झेरॉक्स करिता बाहेर जावे लागू नये म्हणून महाविद्यालयातच झेरॉक्सची व्यवस्था करण्यात आली आहे.

करिता इंटरनेट सेवा, इंटरनेटच्या माध्यमातून संपूर्ण ग्रंथालय सेवा (एन-लिस्ट) उपलब्ध करून दिली आहे.

पाक कला व शिवणकलेचे मोफत प्रशिक्षण...

गृह अर्थशास्त्र व फॅशन डिझायनिंग विभागाद्वारे गृहिणी व मुलींना पाक कला व शिवणकलेचे मोफत प्रशिक्षण दिले जाते. या प्रशिक्षणामुळे विविध नाविण्यपूर्वक पोषक घटक युक्त पदार्थ बनवून आहारात उपयोगात आणणे. बाल्यावस्था, किशोरावस्था, गर्भावस्था, दुग्धसर्जनावस्था तसेच वृद्धावस्था या अवस्थेनुसार आहार आयोजन, या सोबतच स्वयंरोजगार प्राप्त होईल, अशा विविध पाक कलेचे प्रशिक्षण देण्यात येते. तसेच शिवणकलेचे विविध प्रकारचे

नाविष्यपूर्ण वस्त्र शिवण्याचे प्रशिक्षण दिले जाते. स्त्रिया व मुली यांनी स्वयंरोजगार निर्माण करावा, आर्थिकदृष्ट्या सक्षम होवून स्वतःचे अस्तित्व निर्माण करावे, या दृष्टिने प्रशिक्षणाचे आयोजन करण्यात येते.

गांडूळ खत निर्मिती प्रकल्प...

नारायणराव काळे मॉडेल कॉलेज, कारंजा (घा.) येथे गांडूळ खत निर्मिती प्रकल्प सुरु आहे. वनस्पतीशास्त्र विभागाद्वारे प्रा. डॉ. प्रविण काळे यांच्या मार्गदर्शनाखाली विज्ञान विभागातील विद्यार्थ्यांद्वारे हा प्रकल्प चालविल्या जातो. परिसरातील निघणाऱ्या सेंद्रीय कचऱ्याद्वारे गांडूळ खत निर्मित केल्या जाते. त्यामुळे परिसरात स्वच्छता राहून खत निर्मिती केल्या जाते. हे खत महाविद्यालयाच्या बगीच्यामध्ये वापरण्यात येवून, उर्वरीत खताची विक्री केली जाते.

प्रकल्पाद्वारे परिसरातील शेतकरी व विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करून गांडूळ खत निर्मिती करण्यास प्रोत्साहित केल्या गेले व त्याचा वापर जास्तीत जास्त शेतकऱ्यांनी करून शेतीचा पोत सुधारण्यास मदत होईल व रासायनिक खतावरील खर्च कमी केल्या जावू शकतो, असा प्रा. डॉ. प्रविण काळे यांचा प्रयत्न आहे. या विभागामार्फत दरवर्षी परिसरातील खेड्यामध्ये “गांडूळ खत” निर्मिती प्रकल्प कार्यशाळेचे आयोजन करण्यात येते.

लैंगिक छळ प्रतिबंध समिती...

महाविद्यालयामध्ये लैंगिक छळ प्रतिबंध समितीची स्थापना करण्यात आलेली आहे.

पैसाविहीन व्यवहार (Cashless Transaction)...

विद्यार्थ्यांकडून घेण्यात येणारी फी डेबीड कार्ड व क्रेडीड कार्ड ने सुद्धा भरू शकतात. तशी सुविधा महाविद्यालयामध्ये करण्यात आलेली आहे.

एम ओ यु ...

१. बापुराव देशमुख कॉलेज ऑफ इंजीनिअरिंग महाविद्यालय, सेवाग्राम, वर्धा.
२. कौटिल्य ज्ञान प्रबोधिनी, अमरावती.

***

विद्यार्थ्यांकरिता अत्यंत महत्वाच्या सूचना

१. प्रवेश अर्ज विहित नमुन्यात देणे आवश्यक आहे. त्यावर स्वतःची माहिती अचूक व स्पष्ट लिहावी.
२. प्रवेश अर्जासोबत H.S.C. परिक्षेची मूळ गुणपत्रिका, मागील शाळा सोडण्याचे मूळ प्रमाणपत्र (T.C.), S.S.C. ची गुणपत्रिका, उत्पन्नाचा दाखला व पासपोर्ट साईज ४ फोटो तसेच वरील दाखल्यांच्या ४ सत्यप्रती, आधार कार्डची झेरॉक्स, बँक पासबुकची झेरॉक्स जोडणे आवश्यक आहे.
३. गुणांच्या आधारावर प्रवेश देण्यात येईल.
४. प्रवेश मिळाल्यानंतर प्रत्येक विद्यार्थ्यांने 'ओळखपत्र' घेणे व स्वतःजवळ बाळगणे आवश्यक आहे.
५. ग्रंथालयातील पुस्तके योग्यरित्या वापरावित व दिलेल्या तारखेच्या आत परत करावित. तसेच क्रीडा साहित्याचा योग्य वापर करून परत करावे. अन्यथा प्रत्येक दिवसानुसार दंड आकरण्यात येईल.
६. महाविद्यालयाद्वारे शिस्तीचा भंग केल्यास कोणतीही पूर्व सूचना न देता विद्यार्थ्यांचे नाव कमी करण्यात येईल.
७. संस्थेचे नियम व मर्यादा प्रत्येक विद्यार्थ्यांसाठी बंधनकारक आहे.
८. महाविद्यालयाद्वारे आयोजित सर्व उपक्रमांमध्ये सर्व विद्यार्थ्यांना सहभागी होणे आवश्यक आहे.
९. विद्यार्थ्यांना वेळापत्रकानुसार, वर्गात शिक्षकांनी प्रवेश करण्याआधी उपस्थित राहणे आवश्यक आहे.
१०. सूचना फलकावर वेळोवेळी लावण्यात येणाऱ्या सूचनांचे पालन विद्यार्थ्यांनी करणे अनिवार्य आहे.
११. E.B.C.P.T.C./S.T.C.G.O.I. इत्यादी सवलती प्राप्त करू इच्छिणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी योग्य नमुन्यात आवेदन पत्र, सहपत्र व आवश्यक सहपत्रे सादर करणे आवश्यक आहे. योग्य सूचना दिल्यानंतरही अनुपालन न झाल्यास संबंधित विद्यार्थी सवलती पासून वंचित राहल्यास महाविद्यालय जबाबदार राहणार नाही.

१२. ई.बी.सी.पी.टी.सी./एस.टी.सी./जी.ओ.आय. शिष्यवृत्ती किंवा इतर सवलतीसाठी आवेदन पत्र शासनाकडून नामंजूर झाल्यास किंवा त्यात काही त्रुटी आढळल्यास विद्यार्थी पूर्ण शिक्षण शुल्क भरण्यास जबाबदार राहिल.
१३. सवलती व शिष्यवृत्ती प्राप्त करणाऱ्या विद्यार्थ्यांना काही विशिष्ट मुदतीत अर्ज सादर करावयाचे असतात. या संदर्भात विद्यार्थ्यांनी दुर्लक्ष केल्यास होणाऱ्या नुकसानास महाविद्यालय जबाबदार राहणार नाही.
१४. बी.ए. भाग १ च्या अतिरिक्त (विना अनुदानित) तुकडीत व एम.ए. ला प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांना ई.बी.सी. सवलत मिळणार नाही. त्यांना प्रवेश शुल्का व्यतिरिक्त शिक्षण शुल्क भरावे लागेल.
१५. महाविद्यालयीन प्रशासन, मा. प्राचार्य व प्राध्यापकांनी वेळोवेळी केलेल्या सूचनांचे पालन करणे अनिवार्य आहे.
१६. महाविद्यालय परिसरात भ्रमणध्वनी वापरता येणार नाही.
१७. महाविद्यालयीन परिसर अस्वच्छ होणार नाही याची खबरदारी घेणे प्रत्येक विद्यार्थ्यास बंधनकारक राहिल.
१८. प्रवेश अर्जासोबत शिष्यवृत्ती अर्ज भरून देणे अनिवार्य राहिल.
१९. संस्थेची इमारत, वर्ग खोल्या, प्रयोगशाळा इत्यादीमध्ये विद्यार्थी कडून सामानाची नासधुस, तुटफुट, इत्यादी नुकसान झाल्यास त्याची भरपाई संबंधित विद्यार्थ्यांकडून घेण्यात येईल.
२०. प्रवेश घेतल्या नंतर कोणत्याही ओरीजनल कागदपत्राची झेरॉक्स प्रत परत मिळणार नाही, याची नोंद घ्यावी.
२१. विद्यार्थ्यांना महाविद्यालयाच्या विविध समित्यामध्ये सहभागी करून घेण्यात येईल.
२२. महाविद्यालयीन युनीफॉर्म दररोज वापरणे बंधनकारक राहिल.

****

RASHTRASANT TUKADOJI MAHARAJ NAGPUR UNIVERSITY, NAGPUR

(Instituted by Government of Central Provinces Education Department by Section 3 of Act No. 17 of 1854, 1971 & presently a State University governed by Maharashtra Public Universities Act, 1974, Maharashtra Act No. 51 of 2017)

(Academic Section)

Academic Section, Rashtrasant Tukadoji Maharaj Nagpur University, Jammal Bajaj Administrative Building, Mahatma Jyoti Ba Phule Educational Premises, Campus Square to Ambazari, T-Point Road, Nagpur-479033

No. Acad./Acad. Cale./2022/312

Date: 16th June, 2022

NOTIFICATION

It is notified for general information of all the University conducted/ constituent/ affiliated colleges and Post-Graduate Teaching Departments of the University that the Academic Calendar for the session 2022-23 will be as under:

A) ACADEMIC CALENDAR FOR THE COURSES CONDUCTED AS PER SEMESTER PATTERN FOR SESSION 2022-23.

1. Terms & Vacation
  - First Term (Odd semesters) : 23.06.2022 to 18.11.2022
  - Diwali Holidays : 20.10.2022 to 29.10.2022
  - Winter Vacation : 19.11.2022 to 07.12.2022
  - Second Term (Even semesters) : 08.12.2022 to 30.04.2023
  - Summer Vacation : 01.05.2023 to 15.06.2023
2. Admissions*
  - a) Last date of Admission (First term odd sem) : 1st August, 2022
  - b) Last date for Admission with prior permission of the Vice-Chancellor : 1st September, 2022
3. Last date of submission of Enrolment forms to the university : Within fifteen days from the last notified date of Admission
4. Examination
  - A. Winter Examinations.**
    - 1. Commencement of Exam. : 03.10.2022
    - a) Failure Students in even semesters : 21.11.2022
    - b) Regular students in odd semesters
  - 2. Last date for receipt of exams. forms : 31.08.2022
    - a) Regular students : (for admission other than 1st year)
    - b) Old Ex-Students : 16.05.2022
    - c) Ex-Students of immediately previous examination : Within 15 days from the date of declaration of the result of summer Exams.
  - B. Summer Exams.**
    - 1. Commencement of Exams. : 15.03.2023
    - a) Failure of odd semester : 22.03.2023
    - b) Regular Even semester
  - 2. Last date for receipt of examinations forms : 15.02.2023
    - a) Regular Students : 15.12.2022
    - b) Old Ex-Students : Within 15 days from the date of declaration of the result of winter Exams.
    - c) Ex-Students of immediately previous exam
5. Declaration of Results : As per governing provisions of the Act.

B) ACADEMIC CALENDAR FOR THE COURSES CONDUCTED AS PER ANNUAL PATTERN FOR SESSION 2022-23.

1. Terms & Vacation
  - First Term : 23.06.2022 to 18.11.2022
  - Diwali Holidays : 20.10.2022 to 29.10.2022
  - Second Term : 08.12.2022 to 30.04.2023
  - Summer Vacation : 01.05.2023 to 15.06.2023
  - Winter Vacation : 19.11.2022 to 07.12.2022

- 2. Admissions***
- a) Last date of Admission : 1st August, 2022
 b) Last date for Admission with prior Permission of the Vice-Chancellor : 1st September, 2022
- 3. Last date of submission of Enrolment forms to the university** : Within fifteen days from the last notified date of Admission.
- 6. Examination**
1. Commencement of Exam. : 03.10.2022
2. Last date for receipt of exams. forms
- a) Old Ex-Students : 16.08.2022
 b) Ex-Students of immediately previous examination : Within 15 days from the date of declaration of the result of summer exam
- Summer Exams.**
1. Commencement of Exams. : 22.03.2023
2. Last date for receipt of exams. forms
- a) Regular Students : 15.02.2023
 b) Old Ex-Students : 15.12.2022
 c) Ex-Students of immediately previous exam. : Within 15 days from the date of declaration of the result of winter exam
- 5. Declaration of Results** : As per governing provisions of the Act.
- C) Convocation Winter 2021 & Summer 2022 : **December 2022**

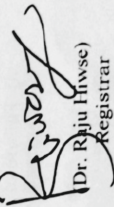
Special Instructions :

- The Principals/Heads of the institutions should communicate the list of students admitted in their colleges/ institution to the university within 15 days from the last date of admission as notified by the university.
- Students admitted after the last date as specified above shall not be considered for enrolment in the University and therefore, shall not be permitted to appear at the university examinations.
- All government & other holidays are calculated on the basis of last year's statistics. It is likely to be same except small variations after the declaration by the Government authorities. The schedule of such holidays will be separate notified by the university at the beginning of Calendar Year.
- Theory and Practical examinations may be held on Sunday with prior permission and intimation.
- It is necessary by the Principals/Head of the Department to certify the number of actual teaching days conducted during the academic session.
- All efforts should be made to achieve more than 180 teaching days in Annual Pattern and 90 days per Semester in Semester Pattern.
- This schedule is applicable only for the entry level admissions to various courses excluding the courses where admissions are governed by centralized admission process.
- Therefore, the last date of admissions for all courses where centralized admission process is adopted shall be notified separately.
- The Last Date of examination forms for CAP round admission will be 15 days from the last date of admissions.
- In case, Admissions governed by **Conditional Eligibility** the last date for submission of examinations form shall be within fifteen days after declaration of its qualifying examinations provided such students should have been admitted provisionally for its next higher academic session as per Direction No. 27 of 2008 and 6 of 2010.

11. Special Note:

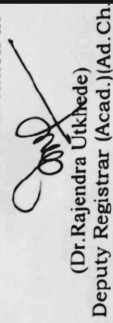
Owing to the Pandemic situation, there is a possibility that this Academic Calendar may require changes during course of implementation in accordance with the norms and guidelines issued by the Government and other regulatory bodies. In view of this, the Academic Council authorizes Hon'ble Vice-Chancellor to make necessary amendments & modifications in this Academic Calendar.

By Order of the Hon'ble Vice- Chancellor

 (Dr. Raju Hivse)
 Registrar

Copy forwarded for information and necessary action to :-

- P.A. to Hon'ble Vice-Chancellor, Rashtrasant Tukadoji Maharaj Nagpur University, Nagpur
- P.A. to Hon'ble Pro-Vice-Chancellor, Rashtrasant Tukadoji Maharaj Nagpur University, Nagpur
- P.A. to Registrar, Rashtrasant Tukadoji Maharaj Nagpur University, Nagpur
- The Principals of all Colleges / Head of the Post- Graduate Teaching Departments of the Rashtrasant Tukadoji Maharaj, Nagpur University, Nagpur.
- All Officers of the Rashtrasant Tukadoji Maharaj Nagpur University, Nagpur
- The Registrar of All Universities in the Maharashtra State.
- Dr. Veena Prakash, Information Scientist, University Campus Library, RTMNU, Nagpur
- The Editor, All local News Papers. They are requested to kindly publish the above Notification in their esteemed News Paper as a News Item.

 (Dr. Rajendra Utkhede)
 Deputy Registrar (Acad.)(Ad.Ch

महाविद्यालयीन प्राध्यापक व शिक्षकेत्तर वृंद .....

(खाली बसलेली पहिली रांग)

प्रा. डॉ. अविनाश कदम, प्रा. डॉ. उल्हास राठोड, प्रा. डॉ. रविंद्र सोनटक्के, प्रा. डॉ. विजय काळे, प्रा. प्रमोद काळे, डॉ. संजय धनवटे (प्राचार्य), प्रा. सुरेश गोडबोले, श्री. विनय गुडधे, प्रा. डॉ. गणेश मोहोड, प्रा. डॉ. सुनील पखाले, श्री. जयंत निंभोरकर, श्री. श्रीधर देशमुख, श्री. तुकारामजी वंजारी.

(खाली बसलेली दुसरी रांग)

प्रा. डॉ. वंदना तागडे, श्रीमती माया सिडाम, प्रा. डॉ. गायत्री कडवे, प्रा. डॉ. सरिता राऊत, प्रा. वैशाली वैद्य, प्रा. डॉ. पुष्पांजली बिडवाई, प्रा. डॉ. प्रविण काळे, प्रा. डॉ. लोकेश वानखडे, प्रा. डॉ. गौरव पेठे, प्रा. डॉ. उमेश मेश्राम, प्रा. डॉ. विजय राघोर्ते, प्रा. गौतम वाकडे, प्रा. अथर हुसैन, प्रा. डॉ. मोहन मेंढे, प्रा. डॉ. महेंद्र गावंडे, प्रा. दीपक धारणे, प्रा. डॉ. अमित याऊल, प्रा. डॉ. पल्लवी उल्हे.

(उभे असलेली रांग)

श्री. वासुदेव हरले, श्री. मनोज निंभोरकर, श्री. अजय लोणकर, श्री. मंगेश मलगाम, प्रा. नितीन देवासे, श्री. राहुल देशमुख, श्री. जितेंद्र होरे, श्री. अविनाश लोहे, प्रा. जमिल शेख, श्री. शारीक खान, प्रा. अविनाश भक्ते.

रसायनशास्त्र प्रयोगशाला

वनस्पतीशास्त्र प्रयोगशाला

पदार्थ विज्ञान प्रयोगशाला

प्राणीशास्त्र प्रयोगशाला

₹ : ५०/-